

Rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem izpildes politika

Rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem izpildes politika

1. Lietotie termini

- 1.1. **Banka** – akciju sabiedrība "Latvijas Krājbanka".
- 1.2. **Finanšu instrumenti** (FI) – vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvus, bet citai personai – finanšu saistības vai kapitāla vērtspapīrus, proti:
  - 1.2.1. pārvedami vērtspapīri (akcijas, obligācijas, depozitārija sertifikāti, citi pārvedami vērtspapīri),
  - 1.2.2. ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un citi pārvedami vērtspapīri, kas apliecina līdzdalību ieguldījumu fondos vai tiem pielīdzināmos kopējo ieguldījumu uzņēmumos,
  - 1.2.3. naudas tirgus instrumenti,
  - 1.2.4. atvasinātie finanšu instrumenti,
  - 1.2.5. atvasinātie preču instrumenti.
- 1.3. **Klients** – fiziska vai juridiska persona, kurai Banka sniedz finanšu ieguldījumu pakalpojumus vai ieguldījumu blakuspakalpojumus.
- 1.4. **Klienta statuss** – Bankas veikta Klienta klasifikācija, ņemot vērā Klienta kompetenci, pieredzi un zināšanas par darījumiem ar Finanšu instrumentiem. Klientam tiek piešķirts viens no šādiem statusiem: "Privāts klients", "Profesionāls klients" vai "Tiesīgs darījumu partneris".
- 1.5. **Partneris** – juridiska persona, kurai ir tiesības sniegt starpniecības pakalpojumus Finanšu instrumentu darījumos un kuru Banka ir piesaistījusi Finanšu instrumentu turēšanai un Klienta Rīkojumu par Finanšu instrumentu darījumu veikšanu izpildei, tai skaitā depozitāriji, bankas, brokeri, investīciju kompānijas, starpnieki, aģenti utt.
- 1.6. **Rīkojums** – Klienta vai tā pilnvarnieka gribas izpauzums attiecībā uz Finanšu instrumentiem (pirkt, pārdot, pārvest uz citu kontu vai citas personas kontu, dereģistrēt, iekļāt utml.), pamatojoties uz kuru Banka uzsāk Finanšu instrumentu darījuma veikšanu.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Banka šo politiku īsteno saskaņā ar Latvijas Republikas "Finanšu instrumentu tirgus likuma" 128.³ panta prasībām, lai nodrošinātu darījuma ar Finanšu instrumentiem labāko rezultātu sniegšanu Klientiem.
- 2.2. Politika piemērojama visiem Klientiem neatkarīgi no tiem piešķirtā Klienta statusa.
- 2.3. Politika piemērojama:
  - 2.3.1. Bankai izpildot Klienta Rīkojumus;
  - 2.3.2. Bankai pieņemot Klienta Rīkojumus un nodod tos izpildei Partneriem.

3. Darījumu izpildes vietas

- 3.1. Bankai ir pieeja vairākām Finanšu instrumentu darījumu izpildes vietām (regulētais tirgus, daudzpusējā tirdzniecības sistēma, sistemātiskais internalizētājs, tirgus uzturētājs vai likviditātes nodrošinātājs). Banka pastāvīgi atjauno un aktualizē darījumu izpildes vietu sarakstu. Informācija par darījumu izpildes vietām tiek publicēta Bankas interneta mājas lapā www.krajbanka.lv. Banka neinformē atsevišķi Klientu par izmaiņām darījumu izpildes vietu sarakstā – Klienta pienākums ir patstāvīgi sekot iespējamajām izmaiņām tajā.
- 3.2. Lai nodrošinātu pieeju Finanšu instrumentu darījumu izpildes vietām, Banka nodibina tiešas attiecības ar vietējām un ārvalstu fondu biržām, kļūstot par to biedru. Banka ir pastāvīgs Tallinas, Viļņas un Rīgas fondu biržas biedrs. Banka izmanto arī citu finanšu

starpnieku (Partneru) pakalpojumus, lai nodrošinātu pieeju citām darījumu izpildes vietām, kurām Bankai nav tiešas pieejas.

- 3.3. Katram Rīkojumam par darījumu ar noteiktu Finanšu instrumentu veidu Banka izvēlas darījumu izpildes vietu, kas pēc Bankas viedokļa ir piemērotākā, lai nodrošinātu labāko darījuma rezultātu sniegšanu Klientam. Lai nodrošinātu Klientam izdevīgāku darījuma rezultātu, Banka var izpildīt Klienta Rīkojumu ārpus regulētā tirgus un daudzpusējas tirdzniecības sistēmas, slēdzot darījumus ar citu tirgus dalībnieku (sistemātiskais internalizētājs, tirgus uzturētājs vai likviditātes nodrošinātājs), citu Bankas Klientu, vai arī slēdzot darījumus uz Bankas rēķina. Banka ir tiesīga izpildīt Klienta Rīkojumu ārpus regulētā tirgus vai daudzpusējās tirdzniecības sistēmas, ja vien Klients Bankai nav devis īpašu rakstisku norādījumu par to, ka Klients nevēlas, lai tā Rīkojumi tiktu izpildīti ārpus regulētā tirgus vai ārpus daudzpusējas tirdzniecības sistēmas.
- 3.4. Pastāv iespēja, ka atsevišķiem Finanšu instrumentiem ir tikai viena darījumu izpildes vieta. Izpildot Rīkojumus par šādiem Finanšu instrumentiem, tiek uzskatīts, ka Banka ir nodrošinājusi Klientam labāko darījuma rezultātu.

4. Labāko rezultātu nodrošināšana

- 4.1. Banka, izpildot Klienta Rīkojumus par darījumiem ar Finanšu instrumentiem vai pieņemot un nododot izpildei Klienta Rīkojumus par darījumiem ar Finanšu instrumentiem, rīkojas tā, lai nodrošinātu Klientam pēc iespējas labākus darījuma rezultātus. Banka, izpildot Klienta Rīkojumu, ņem vērā šādus faktoros:
  - 4.1.1. darījuma cenu un izmaksas;
  - 4.1.2. Klienta statusu;
  - 4.1.3. darījuma izpildes ātrumu;
  - 4.1.4. darījuma izpildes un norēķinu iespējamību;
  - 4.1.5. darījuma apjomu;
  - 4.1.6. darījuma specifiku vai citus apsvērumus attiecībā uz Rīkojuma izpildi.
- 4.2. Banka pēc saviem ieskatiem izvērtē un nosaka, kuri no augstāk minētajiem faktoriem ir uzskatāmi par prioritāriem attiecībā pret citiem, lai nodrošinātu Klientam labākos darījuma rezultātus. Darījuma cena un izmaksas tiek uzskatītas par vienu no nozīmīgākajiem darījuma izpildes faktoriem. Tomēr atsevišķos gadījumos citi faktori var tikt uzskatīti par nozīmīgākiem nekā darījuma cena un izmaksas. Atsevišķos gadījumos tiek ņemti vērā Klienta Rīkojuma specifiskie apstākļi (piemēram, liels darījuma apjoms, nelikvīds tirgus u.c.).

5. Klienta īpašie norādījumi

Gadījumā, ja Klients iesniedz Rīkojumu par darījumiem ar Finanšu instrumentiem ar īpašiem norādījumiem, Banka izpilda attiecīgo Rīkojumu, ja tas ir iespējams. Klients apzinās un piekrīt, ka gadījumā, ja Bankai tiek iesniegts Rīkojums ar īpašiem norādījumiem, Bankai, izpildot Klienta Rīkojumu, atsevišķos gadījumos var nebūt iespējams nodrošināt labāko darījuma rezultātu sasniegšanu.

6. Rīkojumi par darījumiem ar Finanšu instrumentiem, kuri tiek tirgoti regulētajā tirgū un daudzpusējas tirdzniecības sistēmās

Banka izpilda Rīkojumus par darījumiem ar šajā punktā minētajiem Finanšu instrumentiem par tirgus cenu vai par Klienta Rīkojumā īpaši norādītu darījuma izpildes cenu, nodrošinot pēc iespējas labāku darījuma rezultātu saskaņā ar šajā politikā aprakstītajiem principiem. Gadījumā, ja Klients Rīkojumā norāda īpašus darījuma izpildes nosacījumus, attiecīgais Rīkojums tiks izpildīts atbilstoši šīs politikas 5. sadaļā minētajiem principiem.

7. Rīkojumi par darījumiem ar Finanšu instrumentiem, kuri parasti tiek tirgoti ārpus regulētā tirgus

- 7.1. Banka ārpus regulētā tirgus un daudzpusējās tirdzniecības sistēmas izpilda Klientu Rīkojumus par tirdzniecību ar parāda vērtspapīriem, naudas tirgus instrumentiem, ārpus biržas tirgotajiem atvasinātajiem instrumentiem, finanšu līgumiem par starpību un citiem Finanšu instrumentiem.
- 7.2. Darījumos ārpus regulētā tirgus un daudzpusējas tirdzniecības sistēmas Finanšu instrumentu cena ir atkarīga no to tirgus vērtības un bāzes aktīva vērtības. Pēc pieprasījuma Banka var kotēt minēto Finanšu instrumentu cenas gadījumā, ja Banka par minētajām cenām ir gatava veikt darījumus ar attiecīgajiem Finanšu instrumentiem. Banka, izpildot minētos Rīkojumus Klienta vārdā, pati slēdz darījumu ar Klientu. Banka, ciktāl tas iespējams, nodrošinās labāko Klienta darījuma rezultātu, taču atsevišķos gadījumos labākā un Klientam izdevīgākā darījuma rezultāta nodrošināšana var nebūt iespējama Finanšu instrumentu tirdzniecībā ārpus regulētā tirgus un daudzpusējās tirdzniecības sistēmas.

8. Rīkojumi par darījumiem ar ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībām

Banka izpilda Rīkojumus par darījumiem ar ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecībām, nododot Rīkojumus izpildei ieguldījumu fondu pārvaldes sabiedrībai vai Partnerim saskaņā ar ieguldījumu fondus reglamentējošiem normatīviem aktiem.

9. Ierobežojošie Rīkojumi

- 9.1. Klients var iesniegt Bankai Rīkojumu, kas ir ierobežojošs attiecībā uz tā izpildes nosacījumiem, t.i., Rīkojumu pirkt vai pārdot noteiktu Finanšu instrumentu par īpaši noteiktu cenu vai par labāko cenu.
- 9.2. Ja Klients ir iesniedzis ierobežojošu Rīkojumu par akcijām, kas ir iekļauti regulētajā tirgū, un Rīkojums pastāvošajos tirgus apstākļos nav izpildīts nekavējoties, Banka, ja vien Klients nav skaidri norādījis citādi, veic pasākumus, lai nodrošinātu iespējami drīzu minētā Rīkojuma izpildi, atklājot tirgum informāciju par šo Rīkojumu, t.i., pārsūtot ierobežojošo Rīkojumu darījuma izpildes vietai.

10. Rīkojumu pieņemšana un nodošana izpildei Partnerim

Pieņemot un nododot izpildei no Klienta saņemtos Rīkojumus Partnerim, Banka nodrošina labāko Klienta darījuma rezultātu sasniegšanu. Banka nodod izpildei Klienta Rīkojumus tikai tādiem Partneriem, kuriem ir apstiprināta politika, kas nodrošina Klienta darījuma labāko rezultātu sasniegšanu. Gadījumā, ja Banka nosūta Rīkojumu izpildei Partnerim, Banka nodod Partnerim no Klientiem saņemtos norādījumus vai Rīkojumus par ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu, nosūtot arī informāciju par Klientam sniegtajām rekomendācijām un no Klienta saņemto informāciju.

11. Rīkojumu apvienošana, izpilde un sadalīšana

- 11.1. Banka pēc saviem ieskatiem var apvienot Klienta Rīkojumus ar darījumiem uz Bankas rēķina vai arī apvienot vairākus Klientu Rīkojumus. Banka apvieno Rīkojumus vienīgi gadījumā, ja pastāv neliela varbūtība, ka Rīkojumu vai darījumu apvienošana var radīt zaudējumus attiecībā uz konkrēto Rīkojumu. Pirms Rīkojumu vai darījumu apvienošanas Banka informē Klientu, kura Rīkojums ir apvienots ar cita Klienta Rīkojumu, ka šāda apvienošana var radīt zaudējumus attiecībā uz konkrēto Rīkojumu.
- 11.2. Banka, apvienojot Rīkojumu par darījumiem, kurus tā veic uz sava rēķina, ar vienu vai vairākiem Klientu Rīkojumiem, attiecīgo Klienta darījumu sadala vai pārdala, nekaitējot Klienta interesēm. Gadījumā, ja Banka apvieno Klienta darījuma Rīkojumu ar darījumu, kuru Banka veic uz sava rēķina, un apvienotais Rīkojums tiek izpildīts daļēji, Banka, sadalot attiecīgos darījumus, rīkojas tā, lai vispirms tiktu pilnībā izpildīts Klienta Rīkojums par darījumu un pēc tam tiktāl, cik tas iespējams – Bankas darījums.
- 11.3. Banka attiecībā uz darījumu uz sava rēķina var piemērot proporcionālu ienākumu sadalījumu, ja bez Rīkojumu apvienošanas Banka nebūtu varējusi izpildīt Rīkojumu ar tik izdevīgiem nosacījumiem vai nebūtu varējusi izpildīt to vispār.

12. Politikas pārskatīšana un uzraudzība

Politika tiek pārskatīta vismaz reizi gadā vai biežāk – pēc nepieciešamības. Grozījumi politikā tiek publicēti Bankas interneta mājas lapā. Jebkuri grozījumi politikā stājas spēkā datumā, kad tie tiek publicēti Bankas interneta mājas lapā www.krajbanka.lv.